

Att skriva eller diktera – del 2

■ Jag fick 39 e-brevsvar på mitt inlägg om att skriva eller diktera journaler [1]. Läsarna ombads dela med sig av sina erfarenheter av att skriva själva. De 39 svaren omfattar >10 000 ord. I Figur 1 publiceras ett urval av breven.

Av 39 brevskrivare var 38 läkare, 1 läkarsekreterare; 27 män, 12 kvinnor; 6 pensionärer, 5 utbildningsläkare, 1 läkarstudent; 21 allmänläkare, övriga från kirurger till ögonläkare; 25 offentligt anställda, 10 privata, 3 offentlig + privat; 6 hade skrivutbildning, 3 skrev »pekfingervals«; 25 skrev allt, 8 dikterade, 5 både skrev och dikterade; 5 började skriva på grund av »kris« eller sjukdom bland sekreterare och långa utskriftstider. Många började då datajour-

nal infördes; 2 utbildningsläkare slutade skriva efter kritik från chefer och sekreterare. De flesta hade »självskrivit« (uttryck från två av brevskrivarna) mer än 10 år.

Argument för »självskrivning« var att det spar tid, ökar effektiviteten, kvaliteten och kontrollen över journalen. Ger koncigare språk utan upprepningar och utsvävningar. Patientsäkerheten stärks när fel undviks och journalen är momentant tillgänglig.

Jag har analyserat e-brevsvaren och egna erfarenheter och noterar att »självskrivarna« är en minoritet av den offentligt anställda läkarkåren. De har ett avvikande beteende då de utför arbete som inte

förväntas av dem. De får därmed inte alltid kollegial förståelse för sitt arbetssätt, och utbildningsläkare får ibland inte ens lov att skriva då det hotar läkarsekreterarnas arbetsmarknad och de övriga kollegornas invanda arbetsätt. Privatanställda läkare skriver mer, troligen tack vare bra produktivitet, och avviker alltså mindre, med vissa undantag.

De flesta skriver själva för effektivitetens skull. Det man kortsiktigt tjänar i tid på att diktera förlorar man långsiktigt i fördröjning, korrekturen, omläsning och signering. Det man skrivit själv är kortare, koncigare och ger utrymme för reflektion samtidigt som man har bättre

kontroll över dokumentationen. Ofta får patienten den skrivna anteckningen eller ett intyg i handen när besöket är slut. Kollegorna får glädje av den momentana journalen, och sekreterarna kan arbeta med kvalitetsregister, väntelistor, statistik etc i stället för att skriva.

Vad väntar du på? Våga prova skrivandets frihet och ta kontroll över ditt arbete!

Hans Thulesius

med dr, allmänläkare,

Vårdcentralen Strandbjörket,

Växjö

hans.thulesius@ltkronoberg.se

REFERENS

1. Thulesius H. Att skriva eller diktera – det är frågan. Läkartidningen. 2010;107:126.

Figur 1. Att skriva eller diktera ... Här ovan publiceras ett urval av kommentarerna i e-brevsvar. ■ = man, ■ = kvinna.